

Ca NOSTRA

* * * ANY PRIMER, NÚM. 53 * * * SETMANARI POPULAR * * * INCA, 26 DE SETEMBRE DE 1908 * * *

EL MALLORQUÍ A LES ESCOLES

I

Apropòsit de les conferències donades pe'l Senyor Inspector de 1.ª ensenyansa, s'ha parlat molt aquest temps darrer, del paper que la nostra llengua ha d'ocupar a les escoles primaries no faltant qui la desterra completament y qualcún altra que anant més lluny arriba fins a llevarla de la boca del mestre am lo seu tracte fora de l'escola.

Sembla mentida que am l'avançament prodigiós a qu'ha'rribat avuy en dia la ciència Pedagògica hi haja professors que preconisin semblants absurdes que demostrarien una ignorancia completa de les més elementals nocions educatives, si no's ves clarissimament que lo últim qu'es persegueix am tals teories es una finalitat pedagògica, si no's ves perfectament qu'a devali les febles rahons per ells aduïtes s'hi troba l'odi *al dialecto* al per ells avorrit llenguatge que mos ensenyaren les nostres mares y que mos distingeix de gran part dels altres pobles espanyols.

Son ideal es aquest: veure de borrar, d'aufergar pera sempre la nostra parla, de la que s'en empagahexen. Y axís escudanse amb un utilitarisme especial, van predicant la Guerra Santa al mallorquí, fiessant llurs miracles a n-el llenguatge oficial, la Meca sagrada de les seves aspiracions.

Deixant anar l'especte pedagògich baix del que si Deu ho vol en parlarem un altra dia, anem a veure l'utilitat que duria als mallorquins l'adopció del castellá come llengua única.

Mirat amb aquest sentit, diuen ells y noltros hem de confessar que la llengua castellana essent parlada per un nombre moltes vegades major de persones que la catalana, segurament que la seua adopció favoriria les nostres relacions amb una major part de l'humanitat, los nostres escrits serien entesos per molts de millions de persones qu'avuy los han de lletgir traduïts.

En camvi, mos duria una allunyança dels nostres germans de raça y d'idioma, que, més forts que noltros y am plena convicció de llur força no's deixarán arrencar el seu verb essencia y demostració del seu esser. Y hem de tenir en conte que endemés dels sagrats vincles de la sanch, ens lliguen a Ca-

talunya moltes altres relacions: el comerç amb ella es el més important que tenim, les nostres industries están completament relacionades am les seues y modernament, la literatura, l'art, moltes idees noves, pe'l seu conducte ho rebem; casi podem dir que per medi d'ella estam units a n-el món. Segurament que al canviar nosaltres de llenguatge, se desfarien moltes d'aquestes relacions, trastornant l'estat actual de les coses; lo que no deixa d'esser una ranó bastant poderosa que oposar a l'utilitat de l'adopció del castellá come llenguatge únich a Mallorca.

Pero no es la més forta.

Els pobles no camvien de llengua com moltes persones de casaca. Els idiomes formen part del seu esser y tenen arrels fondíssimes esteses per tot el cos de modo que ni per medi d'una amputació més o manco dolorosa s'en poden desfer sino que desapareix quant desapareix el poble que l'usava. Quant aquest se desfá per propi aniquilament o be per l'acció contínua de poderosos agents externs se modifica llavors solsament se modifica o desapareix el seu llenguatge. Pero no amb un dia ni amb un any sino que son menester molts de setgles.

Molts s'en hagueren de mester per formar-se els romances a n-els pobles neo-llatins; després de molts de continua influencia inglesa perduren a les Britàniques tres llengües cèltiques y a n-el centre de l'Europa, apesar del poderós alemany viuen y reprehen noves forces gran nombre d'idiomes eslaus: tcheque, ruteni, polach, servi, endemés del poderós magyar. Y es qu'els pobles y per consegüent les llengües no viuen o desapareixen en virtut de qualche ukase, no dependeixen de les lleys humanes, sino que's retgeixen per lleys providencials.

Ara be, quant se conseguís desterrar el mallorquí d'entre noltros, no podria conseguirse implantar la llengua castellana per molt qu'es fes, el seu avançament seria aturat llarch temps p'el poble aferrat a son llenguatge y aquell no arribaria a imperar jamay sino que, adulteranse, quedaria come nostro, un innoble dialecte, un lletj *patois* barrajament de catalá y castellá, rebutjat per l'un y per l'altre, vergonya y oprobi per noltros reduïts a esser gent sense idioma, divorciats am la nostra raça, servint de burla a les altres; qu'haurien perdut nostres joyes per volerlos engalamar am les estranyes, com aque-

lles damíseles, belles am sos colors naturals y que per posarne d'altres, seguint la moda, perden la frescura y agrat de llur bellesa.

Pero ¿es qu'es tan necessari pera la vida dels pobles l'usar un idioma molt estès?

El dinamarqués se parla per 4,3000 000 ànimes a Noruega y Dinamarca; 3,4000 000 habitants de Bèlgica parlen el flamench, tres quartes parts dels subdits d'Hollandia parlen l'Hollandés (2 millions y mitj) y tots aquets estats deixen molt enrera am riquesa y cultura a Russia ahont tants de subdits parlen el mateix idioma, a Portugal que los guanya de molts de millions, a la nostra Espanya y altres, sense sortir de l'Europa. Y aquestes cifres no son molt distintes de la que senyala els habitants dels pobles de llengua catalana.

De manera que no tan sols no es necessari per noltros la adopció del castellá come únich llenguatge, sino que l'intentarho, sols mos duria molts perjudicis.

RAYMOND.

IX—08

MALAITA!

En recort de ma germana Assumpta.

¡Mirèusela ma germana
que groga de tant sofrir!
¡Qué trista y apesurada
transcorre dies y nits!

Mirèula com encisada
va seguent al balanci,
de cara á les flors ufanes,
tot gaudintne son encís!...

Un dolç somni l'acarona,
y somriu amargament.

...Es la poncella nascuda
ja estroixinada pel vent.

Tantost la vida riallera
va mostrarli sos colors,
qu'ella en devingué retuda,
boi sentint pena en lo cor.

Los seus dits encare tendres,
van brodant un mocador
que té puntes en les vores,
y'l fondo de blanc coló.

No l'heu vista ma germana,
quant li bat de plé lo sol?...

—Sembla talment la Regina,
del sofriment y l'amor.

II

*Sempre cantant ne pasava
los moments més reposats,
y les cançons qu'escullia
n'eren les més populars.*

*Cantant; sa veu argentada
sen remontava á l'espai,
desde d'ont les aucelletes
se paraven á escoltar.*

*Quant ella estava cançada
d'entonar càntichs de mèl,
llavors lo seu cor de verge
trepidetjava amb exés.*

*Fadigada se sentia
y somreia amargament,
al veurers ella tan jove,
inútil per cantar més.*

III

*Es morta. La fera Parca,
d'aquest món la s'endugué.
Va deixarme á mi anyorunça!
Ella, deixá el sofriment.*

ANTONI OLIART LLACH.

CONTRA UNA LLEY PERJUDICIAL

Es trist lo que passa. Els conradors de Mallorca qui han fet gastos considerables pera renovar les vinyes ab ceps americans, quant esperaven, recuir el fruit de sos costosos treballs, s'han trobat ab que la verema de cad'any mancaba de valor, sobre tot enguany, que la baxada es tanta qu'a moltes vinyes son producte no bastará pera satisfer els gastos ordinaris de conror.

¿Com poden ab els preus corrents, recobrar els viticultors el capital qu'invertiren en ses vinyes? —No's possible.

Els fabricants de vi també están desanimats perque'l preu del vi devalla progresivament.

Mos trobam, doncs; a Mallorca ab una verdadera crisis vitícola y vinícola, que du camí d'agravar-se de cada día més, si no si posa remey a temps.

Els viticultors de Catalunya, que están ab una situació tan apurada ó més que'ls mallorquins, compreguent que la causa de tot axò prové de la lley d'alcools, han emprés una valenta campanya contra dita lley, ja que com a malahida sangonera mata poc a poc el negoci de la viticultura. Dalt la premsa, en el mitin, per tot arreu, se demana ab insistencia la derogació de la gravosa lley.

Y com la qüestió dels alcools es la mateixa aquí que a Catalunya, reproduim les interessants declaracions que fé a un redactor d'un diari de Barcelona, el diputat D. Ignasi Girona, persona molt competent en la matèria, gran propietari rural, y ex-president de l'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidre y de la Federació Agrícola Catalana-Balear.

Diuen axí:

I.

LES CAUSES DE LA CRISIS VINÍCOLA

Vostè'm pregunta per les causes de l'actual crisis vinícola. Jo ab tota llealtat y franquesa, dec dirli que estim que la principal es la «llei

d'alcools», y més li diré: no'n té la culpa l'actual, sinó que será sempre motiu de crisis y de ruina pels viticultors «tota llei d'alcools» que impedeixi la lliure destilació dels productes de la vinya.

Aquesta es la meua més arrelada convicció y per això estim que avui Catalunya ha plantejat la qüestió en els veritables termes en que deu posarse a la consideració del Govern, a fi de qu'es resolgui d'una vegada.

Consider necessaria la celebració de mitings, pera formar una opinió que fins ara no existeix per desgracia, ni en nostra terra ni a n-el reste d'Espanya, puig tot es divagar sense haver estudiat a fons el problema.

Donades les condicions del cultiu de la vinya y la naturalesa del vi, no hi pot haver llei d'alcools regulant la destilació dels productes de la vinya, sense causar seriosos mals com els que ara estam tocant.

Jo som partidari ja fa molt temps d'aquesta solució que sembla «radical» y que sols es «racional y justa» y que procuraré raonar ab la major concisió y breuetat, puig conec que l'espai que poden vostès dedicar als assumptes agrícolos en sos diaris, encara que tinguin capdal importancia com el de que ara's tracta, ha d'esser limitat.

Crec que no es moment oportú aquest, pera explicar el perquè, junt ab els senyors don Fidel García Berlanga, don Lluís Caminero y don Tomás Romero, delegats d'altres regions vitícoles, vaig gestionar la modificació de l'actual llei d'alcools, acceptant unes bases que era admetre una altra llei d'alcools que en el fons tenia sols per fi el rebaixar la quota de l'impost reduintla de Ptes. 80 a Ptes. 20, y fent així menys productiu el frau y la destilació clandestina, era la solució que's proposava «un mal menor», com diuen els moralistes, y aixó, donats els temps que correm, era motiu suficient, esperant dies millors, pera que jo acceptés la solució creient-la viable.

Afortunadament, el ministre d'Hisenda, se va negar a última hora a acceptar pera convertir-la en llei tota proposició y va prometre'l Govern presentar, a l'obrir-se les Corts per la tardor, un nou projecte de llei d'alcools, que de segur será tan perjudicial com els que hem tingut fins ara y que arreu han tingut de modificar els ministres d'Hisenda.

Sense cap compromís, doncs, podem ara lluitar pels nostres interessos, aduint, les raons que abonen nostres pretencions y posant el problema vitícola en sos vers termes, com vaix a ferho.

II.

LA PRODUCCIÓ DE LA VINYA

El cultiu de la vinya es car, perquè necessita un capital pera establir-lo y després exigeix gastos pera conservar-lo.

Es un cultiu que, doni beneficis o perdues, deu continuarse; venguin bones o males anyades deuen conrarse els ceps.

No es com el cultiu dels cereals que's pot deixar d'un any a l'altre, segons els preus del mercat, sinó que com que la vinya representa molts estalvis, molts suors, mols treballs y moltes angunies, abans el pagés no arranqui

la vinya, s'ha de convencer de que ab son cultiu no pot tenir pervindre.

Tenim, doncs, que una vegada establerta una vinya aquesta ha de produir.

Donchs bé, els ceps, «máquines» que produeixen el raim y per consegüent el vi, no donen aquest en quantitat determinada y a voluntat del pagés, com ne donen a voluntat del fabricant les máquines que funcionen en els establiments industrials y segons les necessitats dels mercats consumidors, regulant així'ls preus.

En la vinya hi ha anys d'abundor y anys de mala cullita; en aquests darrers y no essent suficient el vi produit pera'l consum el pagés es amo de fixar el preu fins a cert límit, mentres que en els anys d'abundor segons sia la cullita, se troba ab dificultats no sols de vendre, sinó que també d'encabir sa producció y aleshores l'ofereix a baix preu, no compensant moltes voltes els gastos de producció; d'aquí venen les crisis que periódicament se deixen sentir y que tants mals causen.

Si'ls preus estiguessin en relació inversa de la quantitat de vi produida, aleshores com el pagés tocara «igual valor» de la venda de la cullita, seria'l consumidor el que s'en gaudiria o patiria de les bones o males cullites, però com aixó no succeeix, puig moltes voltes ab un augment de cullita de 10 per 100, baixen els preus de més de 20 per 100, y ab augment de 20 per 100 poden els preus dels vins baixar més del 50 per 100; de manera que una abundosa cullita pot esser causa de ruina pera'l viticultor y esser per ell mala anyada, el any que en diuen de «bé de Deu», puig els preus dels vins poden no compensar els gastos de conreu.

¿Per qué aquestes baixes de preus? la principal, y no vull tractar d'altres, té per causa la naturalesa mateixa del vi.

El vi no's pot guardar sense fer gastos continuament; primer s'ha d'encabir y per aixó se necessiten estives, sien cups, botes, etc., després s'ha de cuidar trafegantlo a temps, reforsantlo, etc.; de manera que'l vi es un producte que va sempre contra l'amo y per aixó tothom tracta de vendrel com mes aviat millor.

¿Pot el vi, per consegüent, guardar-lo l'agricultor els anys d'abundosa cullita com se fá ab el blat y demés cereals, les metles y vellanes, el mateix oli y fins el bestiar, que se li pot donar més llarga vida? No, puig no's disposa en general dels medis y dels coneixements que se exigeixen pera la bona conservació del vi, líquid que's cap-trenca o s'agreja perdent aleshores la quasi totalitat del seu valor.

(Seguirá).

Coses que passen

A n-el número 51 publicarem un colt a «Coses que passen», d'una persona bastant estranya a nostra Redacció. Refuat dels originals d'un número, caiguerem en la tentació de publicar-lo a n-el sigüent. Y no es que'l seu contengut no sia vé y que no fos apropiat a qui anava dirigit, sinó que no mos agradava, perquè pareixia que'l seu autor estava conta-

minat de la *retòrica* qu'empra'l meteix setmanari qu'atacava, sortint de la forma digna y raonada en que volem tractar les questions.

El setmanari de referència mos ha contestat distintes vegades, però encara es s'hora que haja desmentit cap de les nostres afirmacions, sols ha posat de relleu que lo qu'hem dit d'ell son veritats com a temples. Una vegada diguerem: *Difama sacerdots, insulta l'autoritat eclesiàstica, y amb els seus dicharachos remolca lo més sant y sagrat*. Y en lloc de desmentirnos en raons y arguments, com heu fan les persones que pensen en so cap, se posà a lladrar com un cá rabiós: mos ha insultat, ha mentit cara alta, ha inventat histories y falsejats, que no hem desmentit per no havarihi necessitat, prou s'ha desmentit a ell mateix ab les seues paraules taver-naris. Y lo pitjor de tot, es que ha insultades per causa nostra a persones que res tenen que veure ab nostra Redacció, confirmant una volta més que *difama sacerdots, insulta l'autoritat eclesiàstica y amb els seus dicharachos remolca lo més sant y sagrat*.

A l'últim número assegura que l'amic Ferrà, es l'autor de les *filigranes* publicades al número 51 de CA-NOSTRA. Això si no fos rematada malícia, seria tenir mal uy en no coneixe l'estil determinat y precís d'un escriptor que, encara que jove, es tant conegut. Si no bastàs aquest detall per demostrar que ment, guardam tot l'original y correspondència de CA-NOSTRA per treure de duptes y desmentir, categoriment, si fos necessari.

Mos conten que a una tertulia d'inquerors feyen aquests comentaris: *El eco de las cloacas* se llueix en les seues grosses planxes. Si tot lo que conte dels altres pobles es tant vé com lo que diu d'Inca y del seu setmanari popular, digau qu'es la meteixa mentida personificada, y altre cosa no podem suposar d'ell per allò de qui sab fer un pané sabrà fer un covo. A un embustero quan diu vé no'l creuen.

Per acabar, suplicam a nostre abversari que prenga molta tila, no fos cosa que tengués una indigestió y tornás a vomitar un riu d'innundicies.

Per nostra part estam molt tranquils.

Del Veinat

BINISALEM

Dimars passat, regressaren en aquest poble procedents de Saragossa, gran nombre de socis de L'Adoració Noturna que, moguts pel sentiment religiós, havien acudit a aquella ciutat, en motiu de la Vigilia que celebraven els aragonesos a n-el temple de la Verge del Pilar, per commemorar el Centenari de l'heroicitat en que se defensà aquell poble de la invasió francesa.

Impossible seria descriure les immenses impressions qu'afectaren aquests bons binisalems. Ells no tenen paraules a la boca per expressá lo que fruí son esperit a la vista de tantes maravelles. Com actes de més relleu conten: la gran iluminació del temple del Pilar, l'interminable processó presidida per l'Excm. Arquebisbe, la vigilia y la comunió general, a la qual assistiren més de dotze mil socis de L'Adoració Noturna espanyola. Lo més harmoniós era veure aquella gran multitud d'estrangers reunits ab los aragonesos per rendí homenatge a Jesus Sagramentat y a la Verge del Pilar, tots en so cor ubert, am esperit de pregaria, reinant la pau y germanor més invidiables.

El Corresponsal.

ALARÓ

Diumenge passat part dels excursionistes de La Almudayna, catalans, a n-el Castell d'Alaró provaren de ballar la sardana, men-

tres la celebrada banda La Harmonia de dit poble l'ensayava devall una ausina. Apenes el *chauvinismo* mallorquinista que tenia digne representació en la majoria dels excursionistes s'en temé, s'en va anar a protestar davant el mestre de la música, el director de La Almudayna, el rector del Oratori y no sabem si davant la Verge del Refugi. Resultat de la protesta: la música acabá de tocar sardanes y els catalans de ballarne.

El vespre a la plassa de l'Electricitat, que estava adornada amb molta sencillesa y gust exquisit y iluminada esplèndidament, després de ballarse boleros y els cossiars, un parey de membres de «El Manyoc» sentiren desitx de veure ballarles a les sardanes. Aquest desitx no té res de particular, ni de subversiu; creim que ningú hi veurá signes de separatisme. Idò bé.... Segons mos han enterat, n'hi hagué d'excursionistes que se sentiren ferits greument en el seu patriotisme y protestaren per unes raons especialíssimes: per mallorquinisme, el qual, com ja's sabut, es incompatible amb el catalanisme, però no amb els demés *ismes* existents en la actualitat y que puguen existir en lo futur, encara que sien inmorals y importats del estranger.

No sabem quina estranya divinitat protegí als sardanistes que, malgrat a les protestes, pogueren puntetjar el bell ritme empordanés que fou acceptat per moltes persones que'l desconexien. Noltros que no som gaire amics dels balls d'aferrat, ni dels ecsercissis clownistes dels Leandros y Agustinetes, o demés hereus, puis no sabem si son vius encara, mos alegrem molt ferm que ja s'hagin ballades les sardanes a Mallorca y que fos el poble d'Alaró que comensás, aont obsequien el seu sant Patró amb una dança qu'es estat la desgracia de moltes filles de familia per tot arreu.

Mos plau molt registrar a nostres columnes aquest fet, donant corals mercés al Manyoc o a qui fe que la sardana se ballás a la plassa d'Alaró, el dia 20 de setembre; y feim pregaries pera que aquesta fetxa sia el comensament de la purificació de les festes, tacades de balls inmorals, y el de la restauració integral y digne de les dances indígenes, tant sugestives y harmonioses com les que heu son més.

A n-els qui'n protestaren de l'innovació els-e pregam que s'ho mirin bé y que pensin si es més digne un schotis o una mazurka qu'una sardana. Si no hu es ¿per qué protestar de la sardana? Per la seva finalitat? ¿Y quina es aquesta finalitat? Ja vos ho endevinam: separatisme, separatisme separatisme... Deixau anar aquests pensaments, que son ridícols. El separatisme sols ecsideix pels atacats de miopia. Pero la sardana... es que'ls miopes y tot han de veure que no hu és... Mirau: se balla donantsê, ben estretes, les mans, el front alt, els ulls als horitzons... y la roda s'aixampla, s'aixampla acullint amorosament totes les mans y tots els vestits y tots els moviments. Digaumos ¿hi pot haver un ball més germanivol, més democràtic y més noble qu'aquest?

Noves d'Inca

—Molt de moviment se nota ab motiu de veremarse les vinyes d'aquestes encontrades, pero casi no's senten tays que cantin les típiques cançons de la veremada, les que tant delitaven a n-els vehins. Convendria fer reviuire aquesta costum antiga. No arraconem les cançons velles per les de moda o novelles, que moltes d'aquestes son inmorals o atrevides.

La verema s'ha pagat a uns preus increibles per lo baxos. A molts de propietaris no

les surt a dos centims de pesseta sa lliura de rems, doncs, la major part de verema s'ha pagat de 5 a 7 pessetes sa somada. Qualque verema de primera s'ha pagat a 8 y 10 pessetes.

Ab aquests preus, qu'han establít els vintners, ha de resultar: o qu'aquests ferán un polent negoci ò el ví anirà a uns preus molt més baxos qu'els que regexen are.

—Traduim del diari «Gaceta de Mallorca», de dimars passat aquesta nova:

«Han entrat a la presó dos subjectes vehins d'aquesta ciutat, (Palma) al objecte de complir quinze dies d'arrest, supletoris de multes de 75 pessetes cada una que'ls imposá per flastomar.»

Amb aqueix nombre compleix CA-NOSTRA el primer any de vida periodística que aidats de Deu y d'una aniga colla de colaboradors de bondeveres hem duit a bon port. Feim contes fer una taula de les materies publicades, però esperam a fi de Desembre per cloure el primer tom de nostre setmanari.

Suplicam als subscriptors dels pobles aont no tenim corresponsal qu'es posin al corrent amb aquesta Administració de la subscripció vensuda. Per medi dels dijovers que venen a nostre Mercat sempre se trobarán ocasions per enviar dit import, y en tot cas, acceptam seguells de 15 centims de pesseta.

—Dia 30 d'aqueix mes, en la Iglesia del convent de Sant Jeroni, s'hi celebrará solemne festa en honra d'aquest gloriós Patriarca. A les nou y mitja, després de tercia cantada, tendrá lloc la missa major en quin ofertori predicará Mossen Antoni Artigues, Ecònomo de Algaida.

—A la taverna del carrer Major, d'en Sebastiá Miralles, diumenge vespre s'hi fe una agafada de jugadors per la Guardia Civil. Alguns botaren pel balcó y un per escaparse caigué en tant mala sort que se rompé una cama a n-el gonoy.

A l'amo del establiment li ha posat el Governador una multa de 50 pessetes y 30 a cada un dels jugadors.

Molt digne d'alabansa es nostra primera Autoritat Provincial per lo que persegueix el joc.

—Dissapte passat va esser viaticat Mossen Rafel Ramis que se troba a n-el llit del dolor, víctima de penosa malaltia.

Ultimament hem preguntat per l'estat del virtuós sacerdot y mos han dit que no era satisfactori.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat:

			pessetes
Bessó.	el quintá de	0000 a	70'00
Blat novell.	la cortera de	17'00 a	17'50
Xeixá id.	id. de	17'00 a	17'50
Ordi mallorquí.	id. de	09'50 a	10'50
Ordi foraster.	id.	a	09'75
Sivada.	id.	a	08'50
Ídem forastera.	id.	a	06'50
Faves cuitores.	id.	a	20'00
Ídem ordinaries.	id.	a	17'00
Ídem pel bestia.	id.	a	16'00
Blat de les Indies	id.	a	19'00
Clurons.	id.	a	22'00
Fesols.	id.	a	31'00
Monjetes de confit	id.	a	50'00
Ídem blanques.	id.	a	40'00
Figues seques	id.	a	06'23
Safra	s'ansa	a	02'75
Gallines	sa tersa	a	00'00
Ous	dotzena	a	00'00
Patates.	el quintá	a	00'00

Dits... y fets

A cà un pintor.

Un senyor, al ésser davant un retrato de senyora demana a n'es pintor:

—¿D'ont dimontris ha tret aqueix model tan lleitg?

—Es la meva germana.

—Vosté perdoni, heu havia d'haver conegut; se sembla molt a vosté.

—o—

—Mamay, o mamay,—jo vuy un *cicleta*— deya un ninet a la seva mare.

—¿Y que l'has de fé?

—Res. Me posaré a corre quant la meva germana toqui el piano.

—o—

Sembla mentida la força que té l'aigo.

Varen desafiar un homo forsarrut, a que no agontaria cinc litres d'aigo caiguent a gotes damunt la seva ma.

Feren la prova; a les 305 gotes, la seva cara torná de mil colors. A les 420, va retirá la ma, que ja no tenia pell. No poria agontar més.

—o—

¿Sabéu que fan a Inglaterra per curá ets *borrachos*?

Los retraten y quant están *clas*, los mostren la seva imatge.

Y si tenen un poc de vergonya, no tornen beure més.

Entreteniments

Solucions als passa-temps del número cinquanta un:

Xarada.—Jova.

Semblances.—1.ª en que té campana; 2.ª en que duen foc; 3.ª en que tenen ánima.

Fuga de vocals:

Bona aygua, ¡Mare de Deu!

sa murtera, florirá,

y es blat dins sa Cortera

a quatre sous anirá.

Triangul de paraules:

Costa

Cost

Cos

Co

C.

Endevinaya.—Una figa de móro.

TARJETA

MARIA GUAL BRES.

Amb aquestes lletres, llevantne una, compondre el nom y llinatge d'un poeta mallorquí.

EL MORO MUSSA.

XARADA

Part del cos la *primera*

nota musical la *dos*,

un article la *tercera*

y TOT comanda a Son Cos.

UNA DEYENENCA.

FUGA DE VOCALS

M. v. tx c. s. . n. v. . r.

b. n. m. l. m. nt m. s. r. f. ;

n. s. p. p. st. n. . c. s.

. s. f. ct. d. d. b. , r.

UN CASAT.

SEMBLANSES

¿En que se assemblen es tinents de bal-le en so cavall de bastos jugant a truquiflor?

¿Y es molins de vent en so faro de Cabrera?

¿Y es reims jirons en sos rosaris?

KUNT.

INTRÍNGULIS

Cercar el nom d'una ccsa que solen dur les aigos que se rosseguen, el qual nom llevant una lletra, don es resultats sigüents:

1. Un adjectiu.
2. Temps de verb.
3. Idem.
4. Una consonant.

UN VINYOVOL.

ENDEVINAYA

Tot el dia estic ballant

y no's que sia balladó,

antes d'un peu calal-ló

ja tenc s'altre qu'es va'lsant.

UN EMPELTADÓ.

A QUEST SETMANARI SE PUBLICA AB CENSURA ECLESIASTICA.

Imprenta de Ca-Nostra

BON GUST * ECONOMIA * PRONTITUT

en tota mena de treballs

Inca—Mallorca 1 y 16—Inca.

TEMAS

PARA TRADUCIR AL CASTELLANO

LOS NIÑOS Y NIÑAS

DE LAS ESCUELAS ELEMENTALES

POR

ANTONIO M.ª PEÑA

Se ven en nostra Librería Mallorca, 1, Inca.

MOUËL FERRAGUT

En son taller de fustería se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins als més valuosos y artísticos.

CONTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS

Carrer de Mallorca, 64, INCA.

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin fendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2.º 40 l'any.

S'ien troben per vendre en els kioskos de Cort y del Carril, de Palma.

A les persones que, per fer propaganda, volguessen una regular quantitat d'exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.

ALMACENES SAN JOSÉ

DE

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINO BORNE

LENCERÍA, LANERÍA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERÍA, NOVEDADES

SASTRERÍA Y CAMISERÍA

LA CASA MEJOR SURTIDA, LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

NUEVO DICCIONARIO ENCICLOPÉDICO

El Sr. Calleja, que es un editor de los que publican en España más importantes obras, armonizando prodigiosamente su escaso coste con su mérito ó utilidad, y que con sus colecciones de novelas morales y de obras, didácticas por manera tan poderosa contrarresta la producción de obras nocivas, aho-el ha publicado este Diccionario, que tiene carácter de enciclopédico.

Comprende doble número de voces que el de la Academia (casi integro el gran Diccionario del doctor Rodríguez Navas); tiene 1.700 páginas con diez millones de letras, miles de grabados, cientos de láminas enciclopédicas, cientos de mapas, de retratos y cuadros en colores, formando un grueso volumen en octavo mayor, lujosamente impreso y sólidamente encuadernado en tela inglesa con planchas á volante, y sólo cuesta el precio inver-símil de ocho pesetas.

De la «Gaceta de Mallorca»

AQUEST DICCIONARI SE TROBA VENAL EN NOSTRA LLIBRERÍA, MALLORCA, 1, INCA.

Recomenam a n-els nostres amichs y suscriptors l'extens y variat assoltit en tota classe d'articles para SENYORA que acaba de rebre per aquesta primavera y temporada d'ivern,

LAS MONJAS

Aquesta casa conte també una gran existencia de ROBA BLANCA de fil y cotó totes amplaries, CATIFES, LLENSOLS, TOVALLOLES, FLESADES, COBRELLITS, MANTALARIES BANOVES de color y blanques.

Els articles NEGRES d'aquesta casa no's tornen may lletjos, son garantits.

Casa de confiança que ven a preus molt reduits.

LAS MONJAS

Carlos Alabern.

PALMA MALLORCA